

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

MANNER-SUOMEN ESR-OHJELMAN TOTEUTUMINEN

Pohjois-Suomen EAKR-ohjelman
seurantakomitean kokous 11.-12.6.2014

Sirpa Liljeström

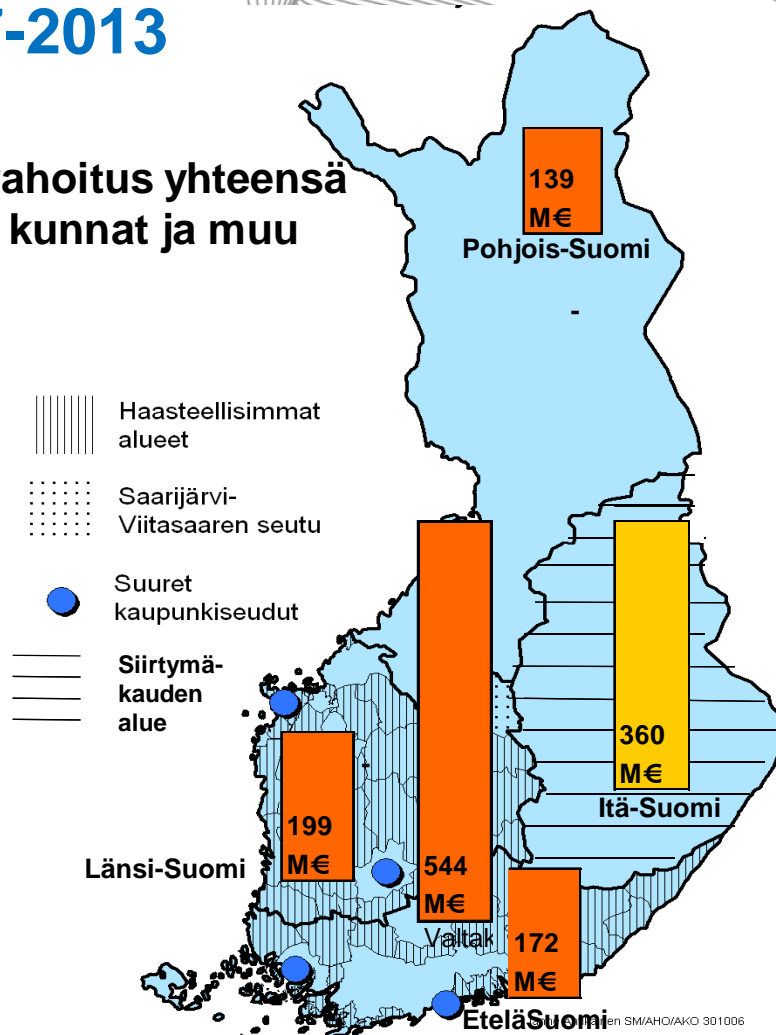
Työ- ja elinkeinoministeriö

Alueosasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

MANNER-SUOMEN ESR-OHJELMAN RAHOITUS 2007-2013

Arvioitu julkinen kokonaisrahoitus yhteensä n. 1 414 M€(sis. EU, valtio, kunnat ja muu julkinen rahoitus)

Toimintalinja 1 Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen

- Tavoitellaan pk-yritysten kasvua ja kilpailuedellytysten parantamista, uusien yritysten synnyttämistä sekä työorganisaatioiden toimivuuden, laadun ja tuottavuuden parantamista
- Täsmäkoulutuksia yrityksille, yritysneuvontaa
- Monipuoliset toimialat
- Työhyvinvointi ja työssä jaksaminen
- Työnteon erilaisten muotojen vahvistaminen etenkin Pohjois- ja Itä-Suomessa

Toimintalinja 2 Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy

- Edistetty vaikeasti työllistettävien ja pitkäaikaistyöttömien pääsyä avoimille työmarkkinoille
- Palveluja nuorten työllistämiseksi ja koulutukseen ohjaamiseksi
- Ärm-hankkeet merkittävässä roolissa palvelujen lisäämisessä rakennemuutosten ja irtisanomisten pehmentämisessä
- Palvelutarvearvioinnit, urasuunnitelmat, yksilöllinen ohjaus ja tuki
- Järjestöjen työ tuo vaikuttavuutta. Vapaaehtoistyö merkittävää.
- Tasa-arvon edistäminen

Toimintalinja 3 Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis-, innovaatio-, ja palvelujärjestelmien kehittäminen

- Koulutuksen kehittäminen paremmin työelämää palvelevaksi
- Työvoimapalvelujen kehittämistä
- Oppilaitosten ja yritysten verkostoituminen
- Opetushenkilöstön työelämäosaaminen
- Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämisellä parannettu koulutuksen laatua

Toimintalinja 4 Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR-toiminnassa

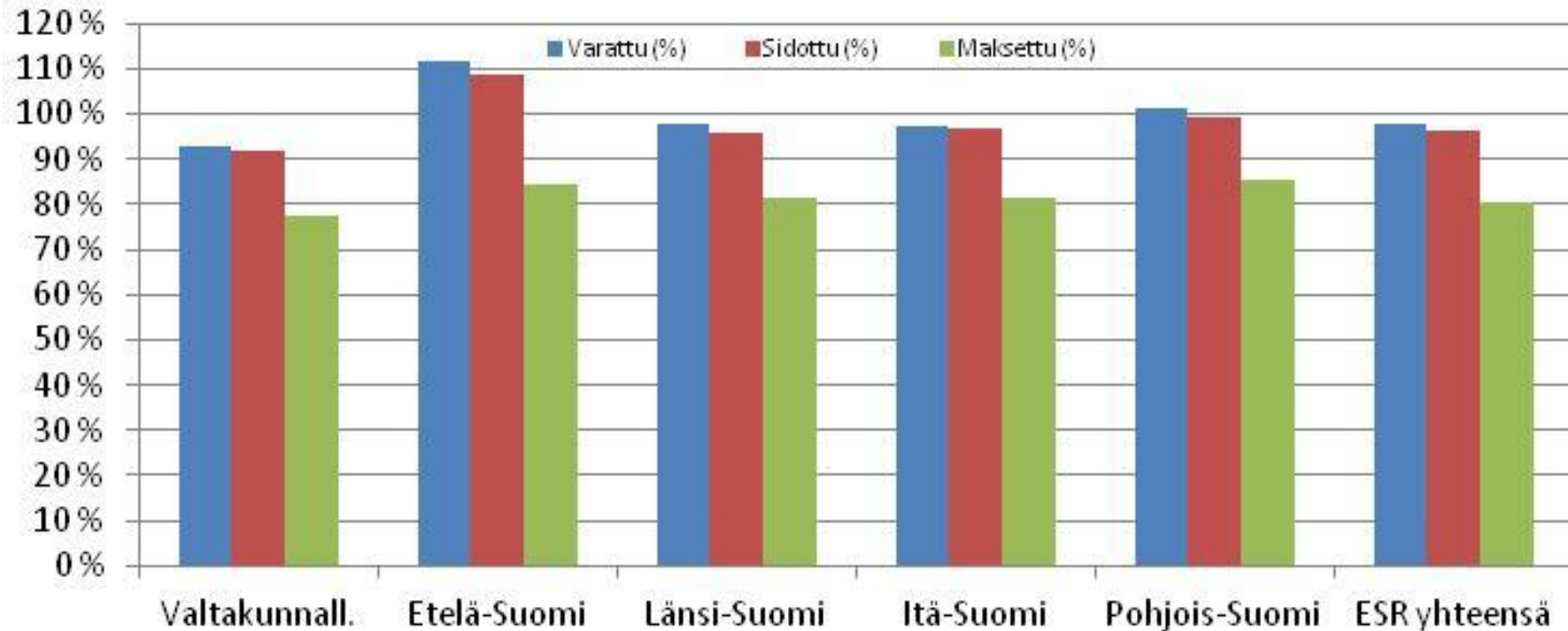
1) Hyvien käytäntöjen etsiminen ja levittäminen

- Substanssiosaajat ovat päässeet osallistumaan kv-verkostojen toimintaan
- Hyvien käytäntöjen tuomista Suomeen ja levittämistä Suomen sisällä
- Suomalaisten käytäntöjen viemistä ulkomaille
- Hyödynnetty kokemuksia kun valmisteltu komission tueksi uutta ohjelmakautta

2) Työperäisen maahanmuuton edistäminen

- Työperäisen maahanmuuton saatavuuden merkitys tunnustettu ja tunnustettu
- Kehitetty opastus- ja palvelujärjestelmiä
- Ulkomaisen työvoiman rekrytointiin pilotteja sekä maahanmuuttajien asettautumista ja integroitumista tukevia materiaaleja

Julkisen rahoituksen toteuma ohjelmaosioittain 15.5.2014

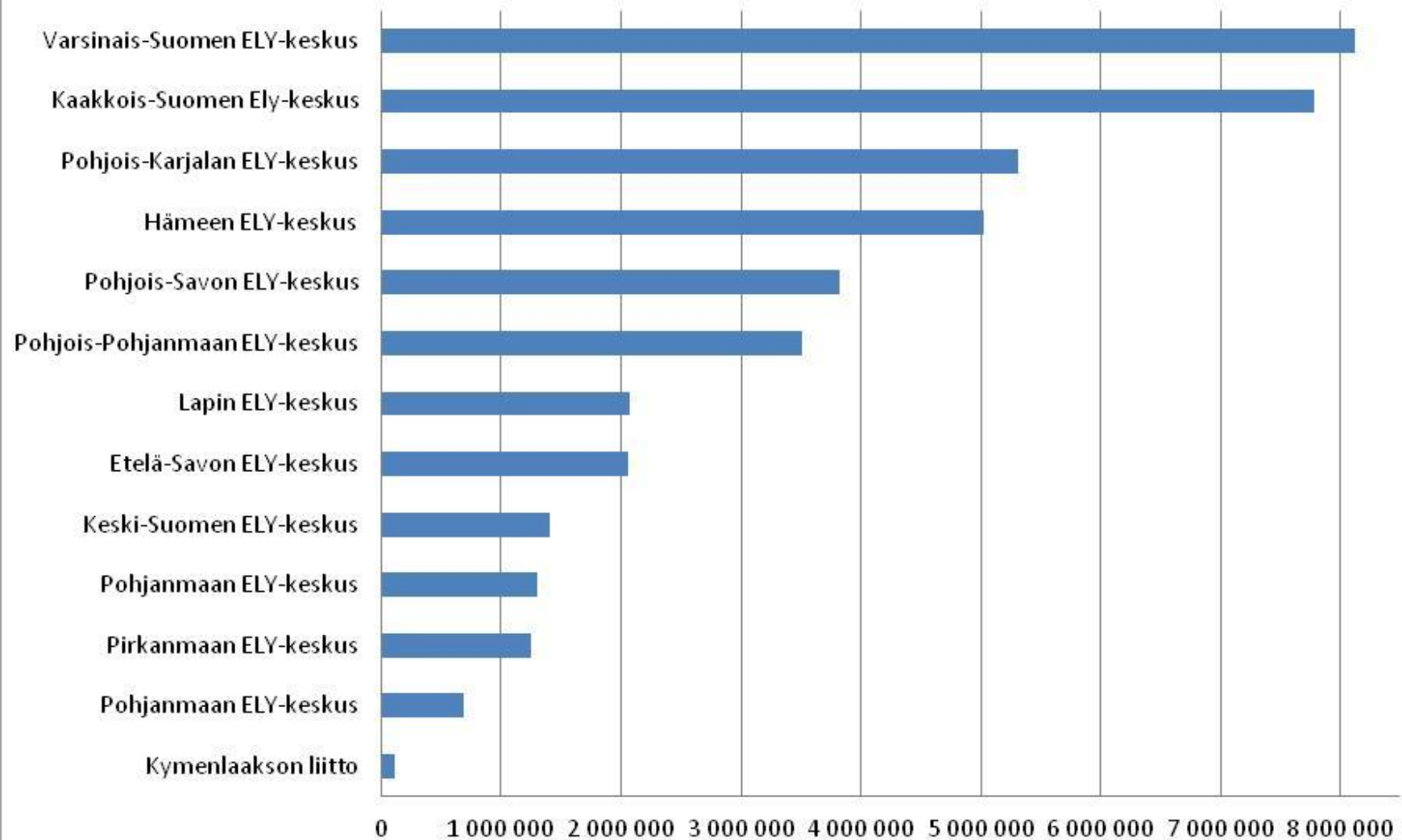

Huom! Myös valtakunnallisesta ohjelmaosioista otettu ärm-rahoituksen osuus, joka siirretty alueosioihin → vk-osion kehys ei voi täytyä.

3.6.2014 saadun tiedon mukaan todentamisviranomaisen toimittanut komissiolle maksupyynnön 30.4.2014 tilanteen mukaan: 23 656 154,64 euroa

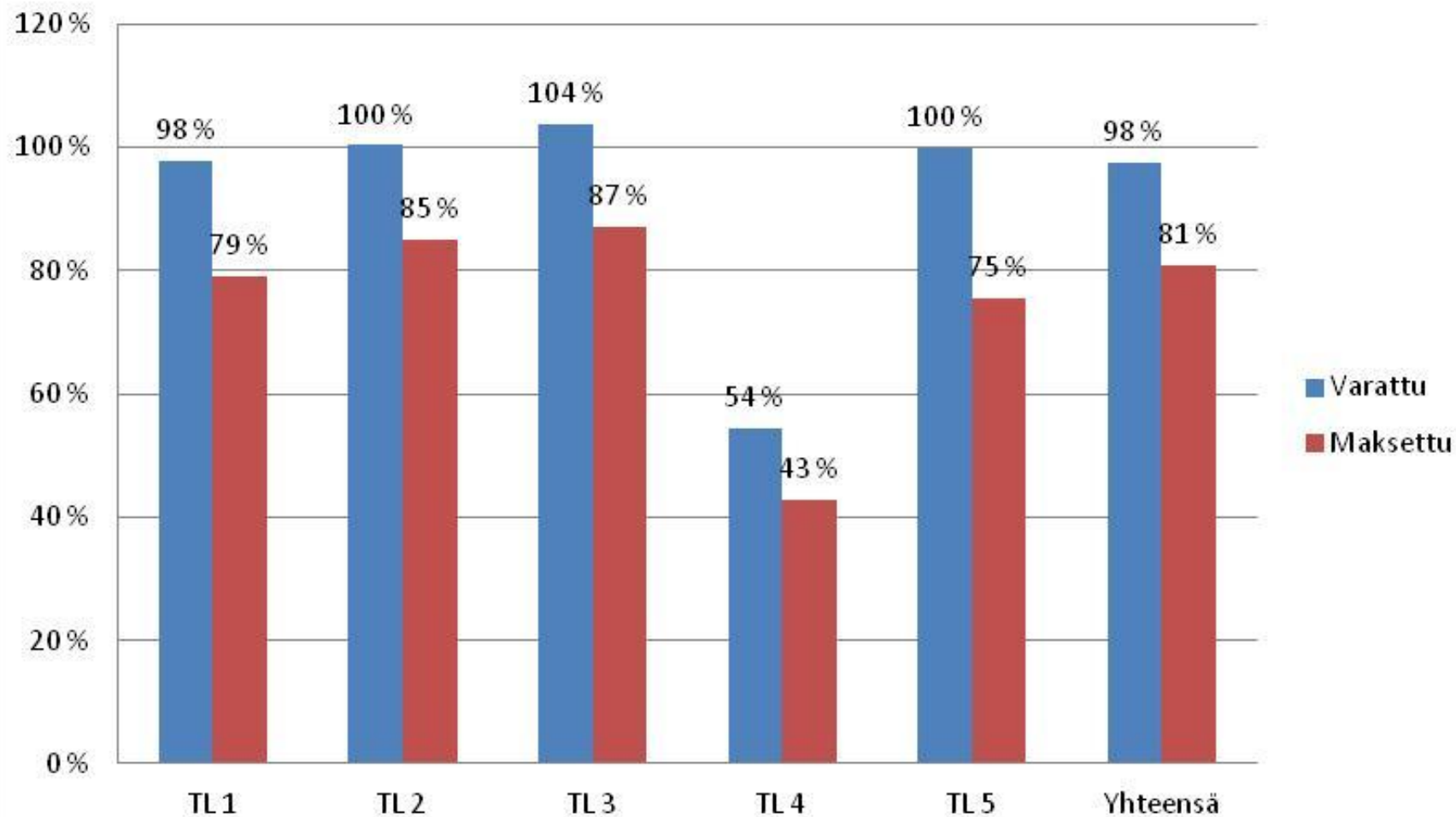
- > ei N+2 ongelmaa !

2007-2013 jaettu joustovaraus (ESR+valtio)

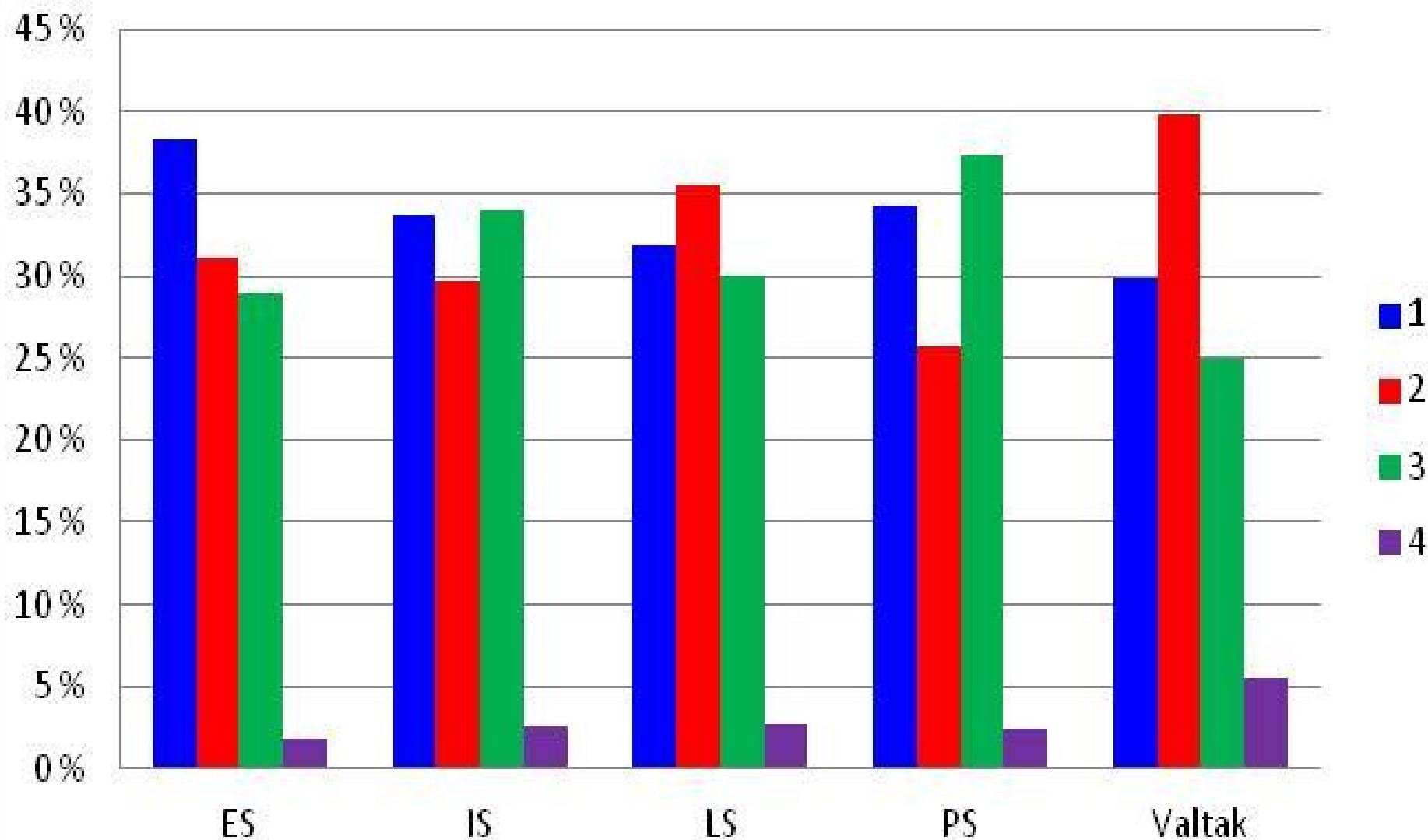

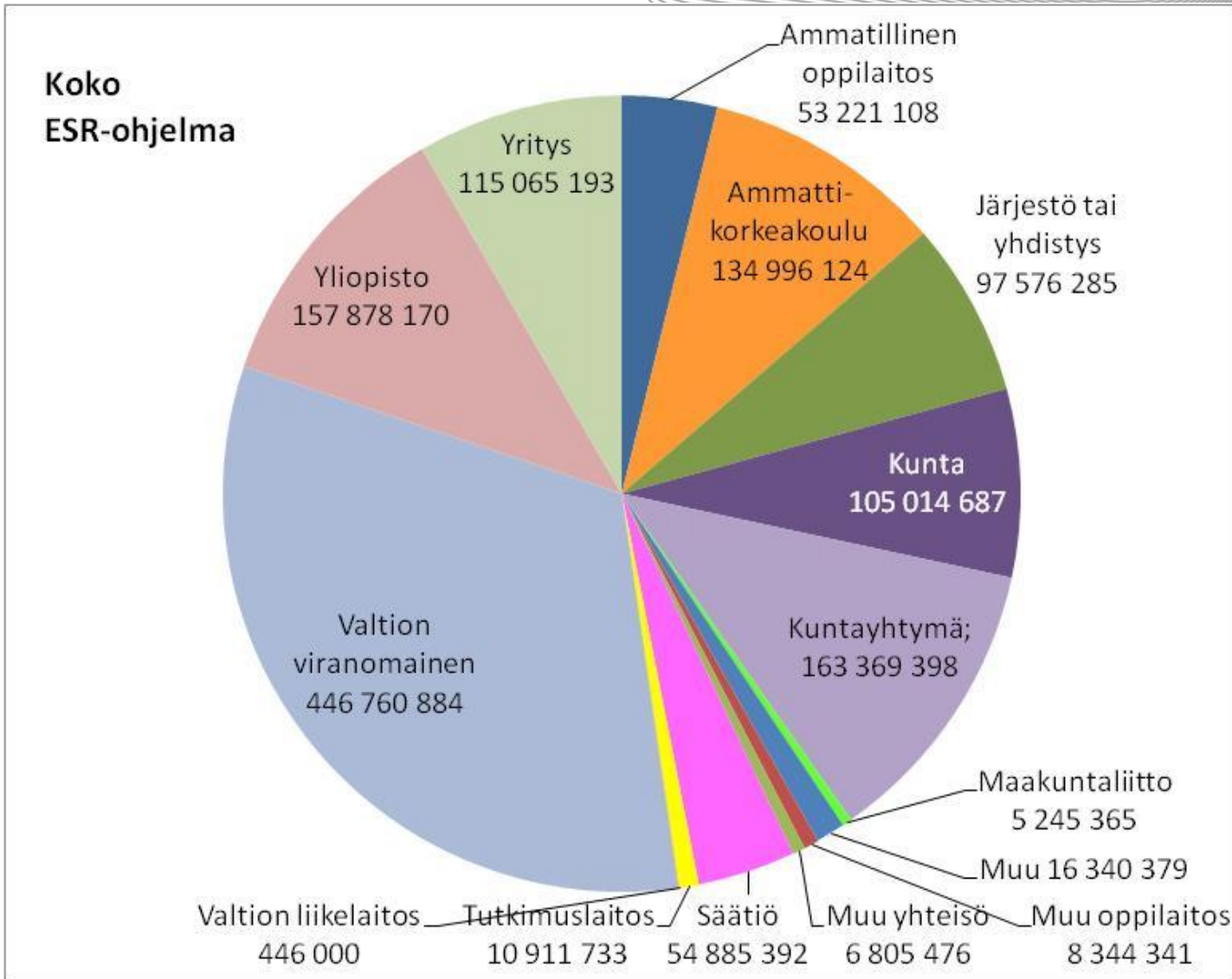
Varattu ja maksettu julkinen rahoitus Manner-Suomen ESR-ohjelmassa 15.5.2014

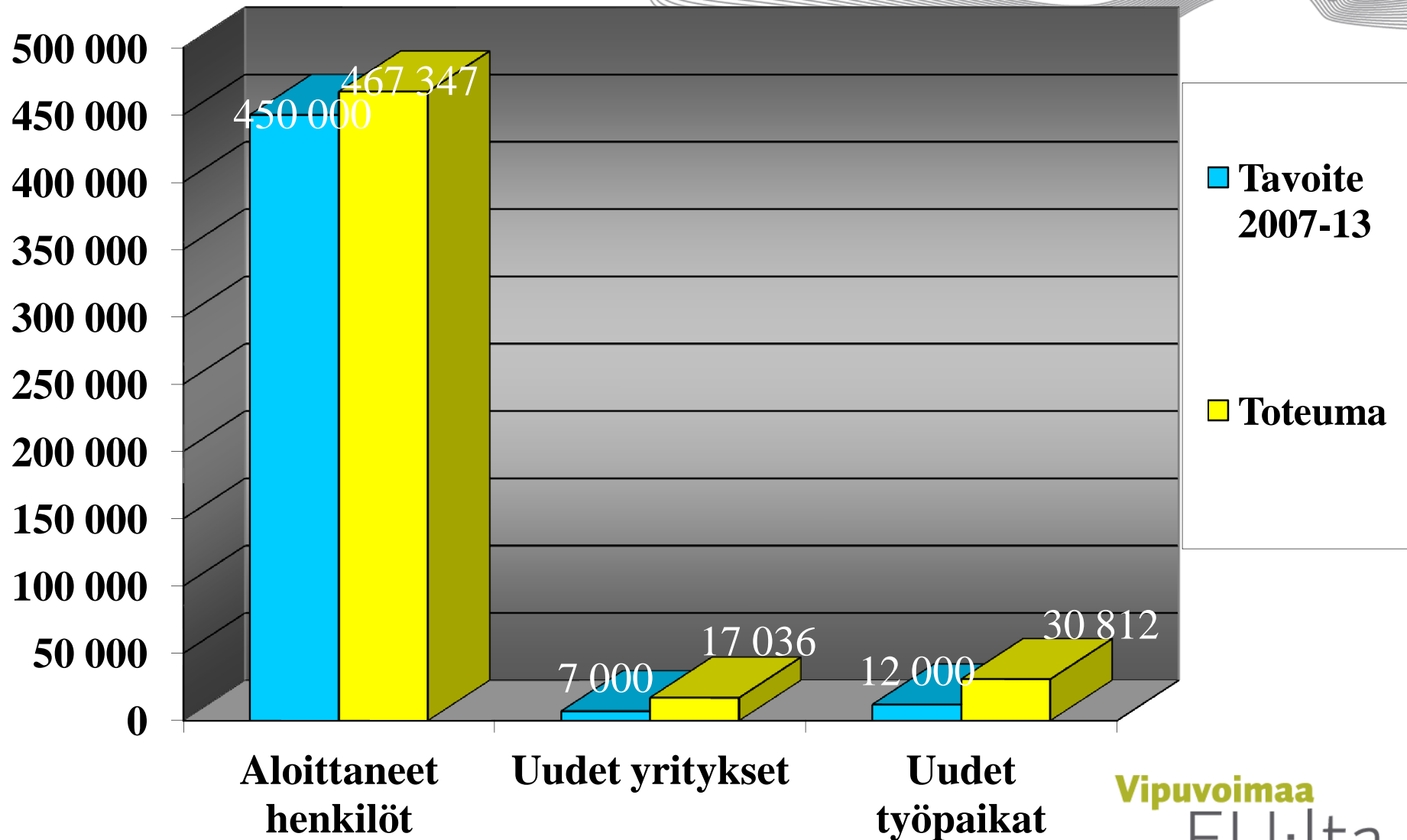
Toimintalinjojen keskinäinen painotus eri ohjelmaosioissa

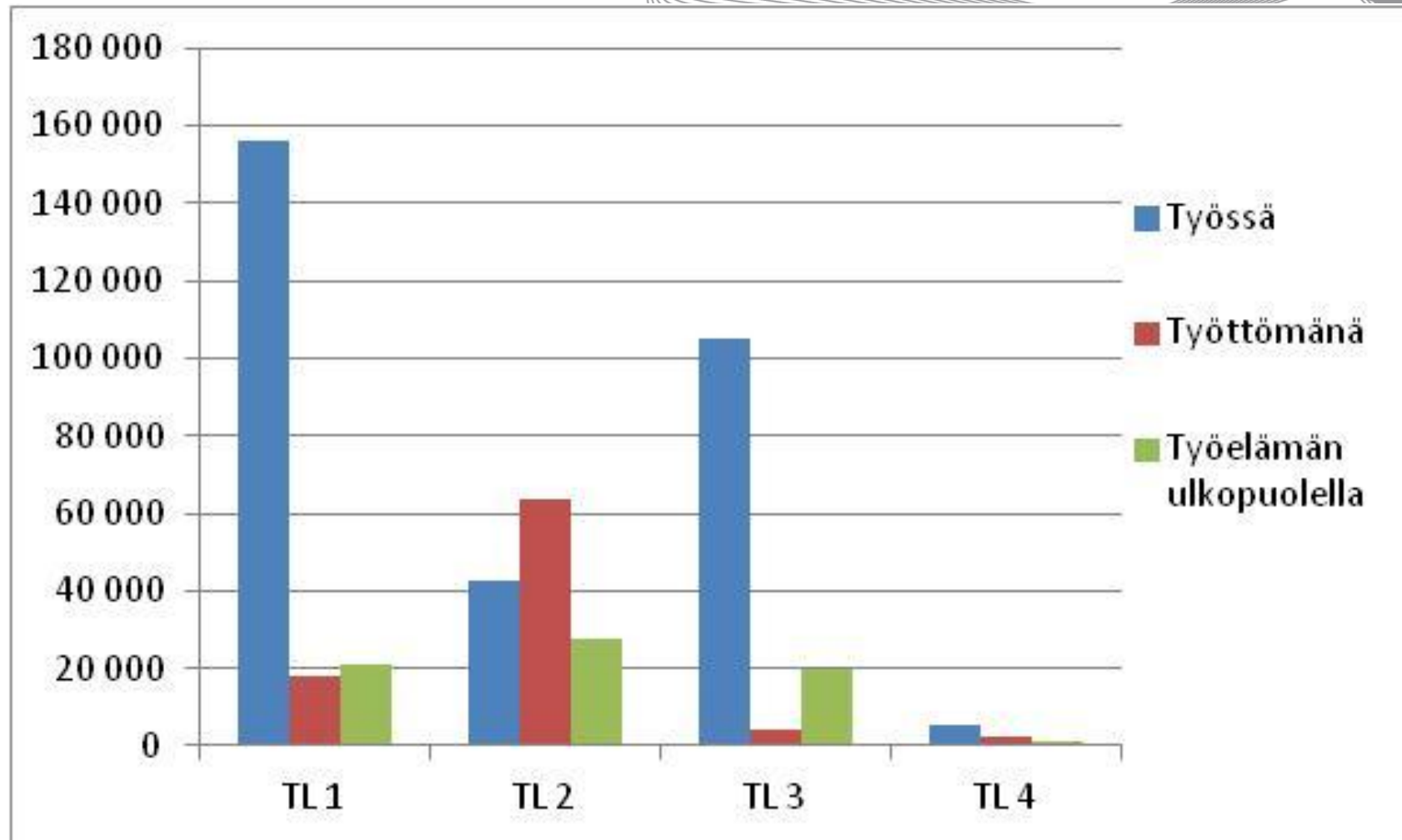
Julkisen rahoituksen kohdentuminen hakijaorganisaatioittain

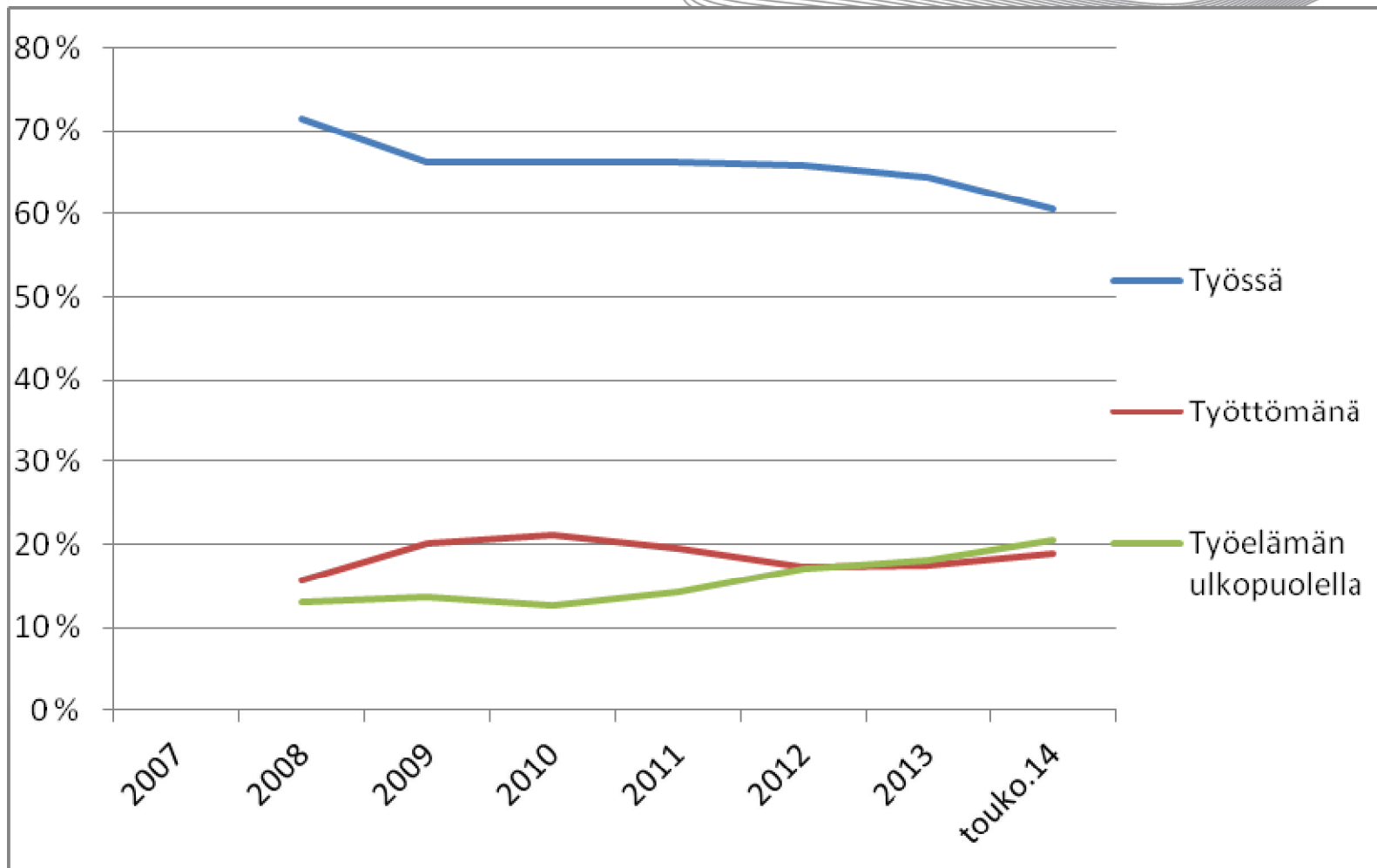
Manner-Suomen ESR-ohjelman indikaattorit ohjelmatasolla 31.12.2013 sekä ohjelmakauden tavoitteet

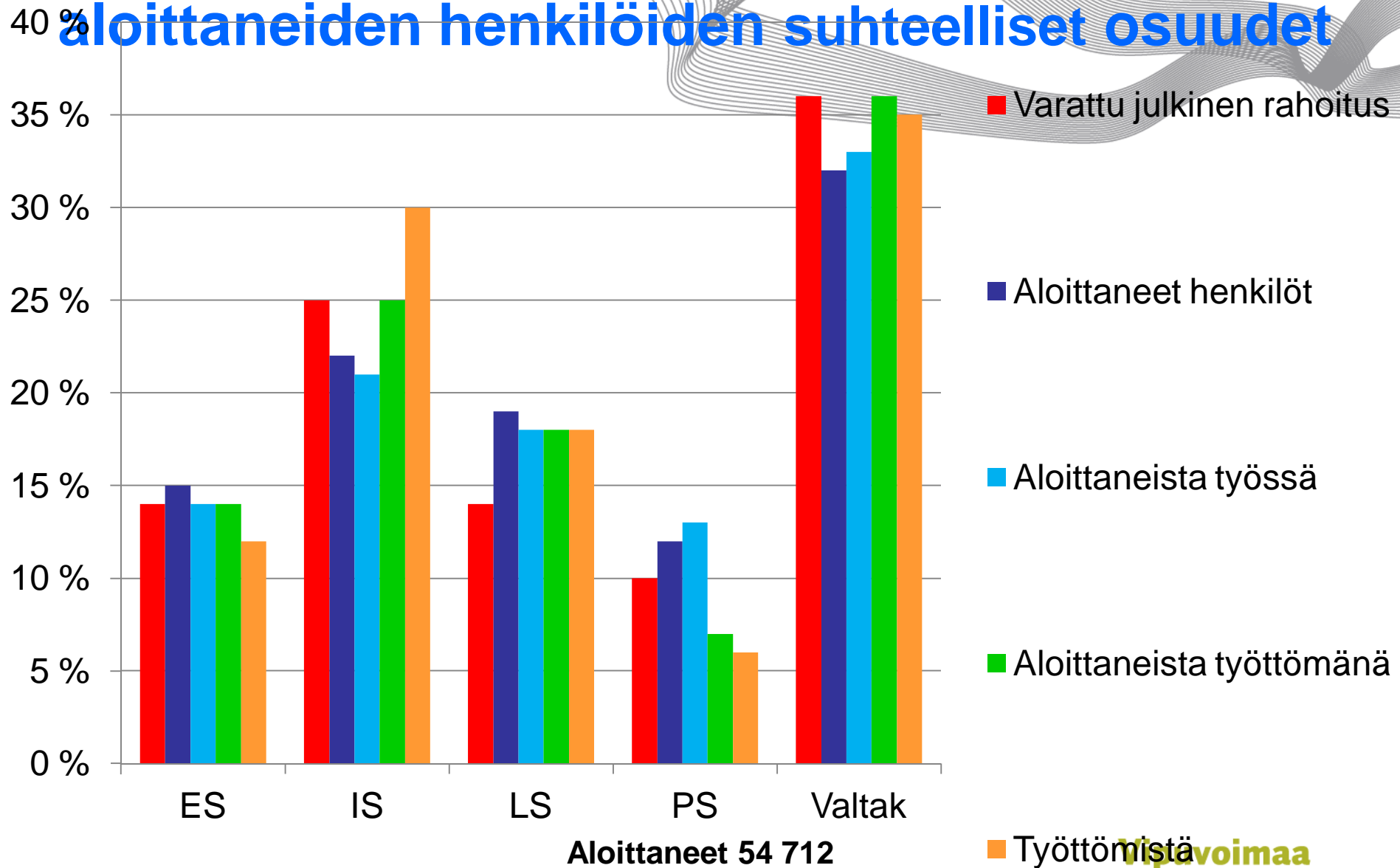
Aloittaneiden työmarkkina-asema toimintalinjoittain 31.12.2013

Aloittaneiden suhteellinen osuus työmarkkina-aseman perusteella

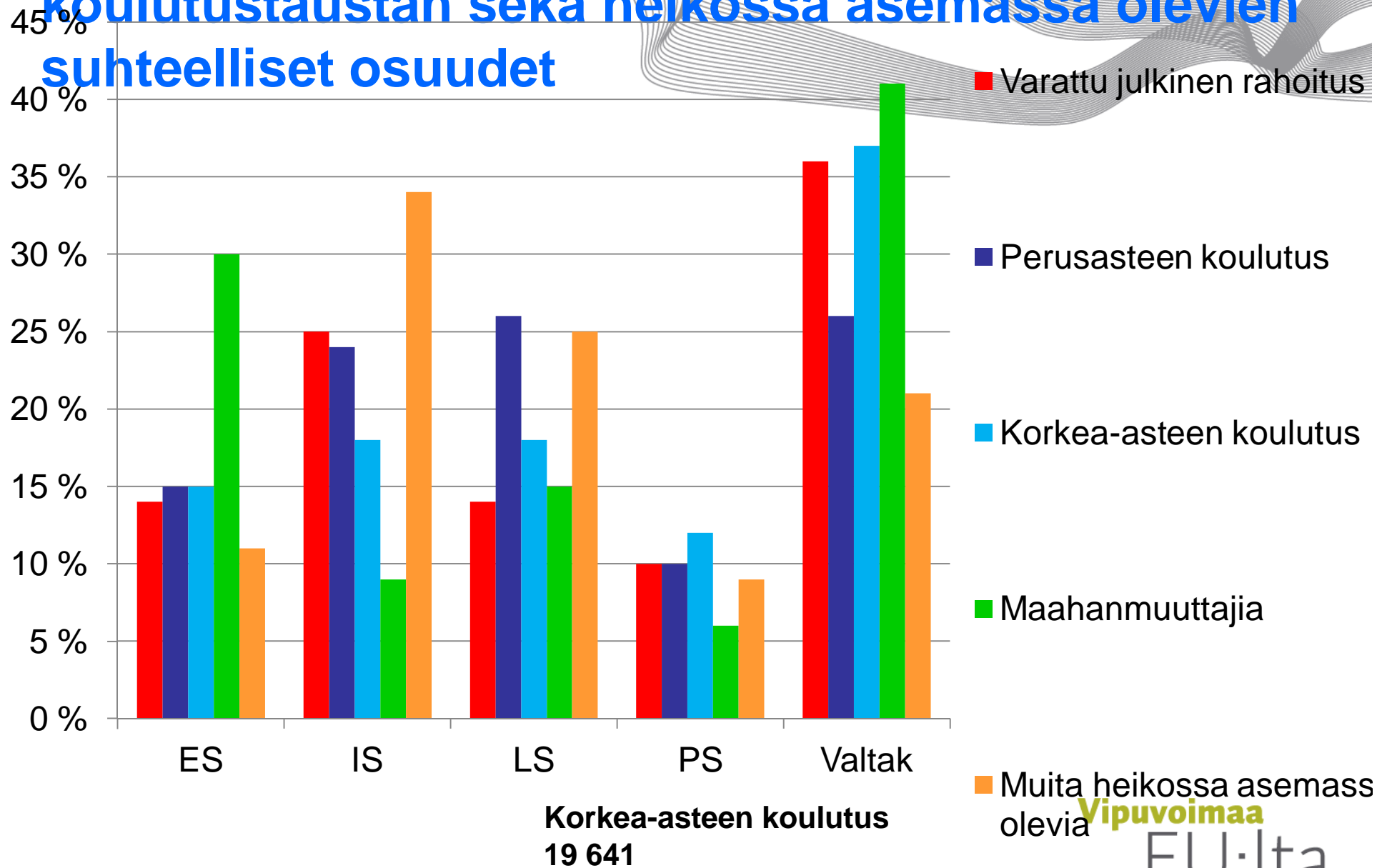

ESR-ohjelman julkisen rahoituksen sekä aloittaneiden henkilöiden suhteelliset osuudet

Aloittaneet 54 712

ESR-ohjelman julkisen rahoituksen ja aloittaneiden koulutustaustan sekä heikossa asemassa olevien suhteelliset osuudet

Muita heikossa asemassa olevia

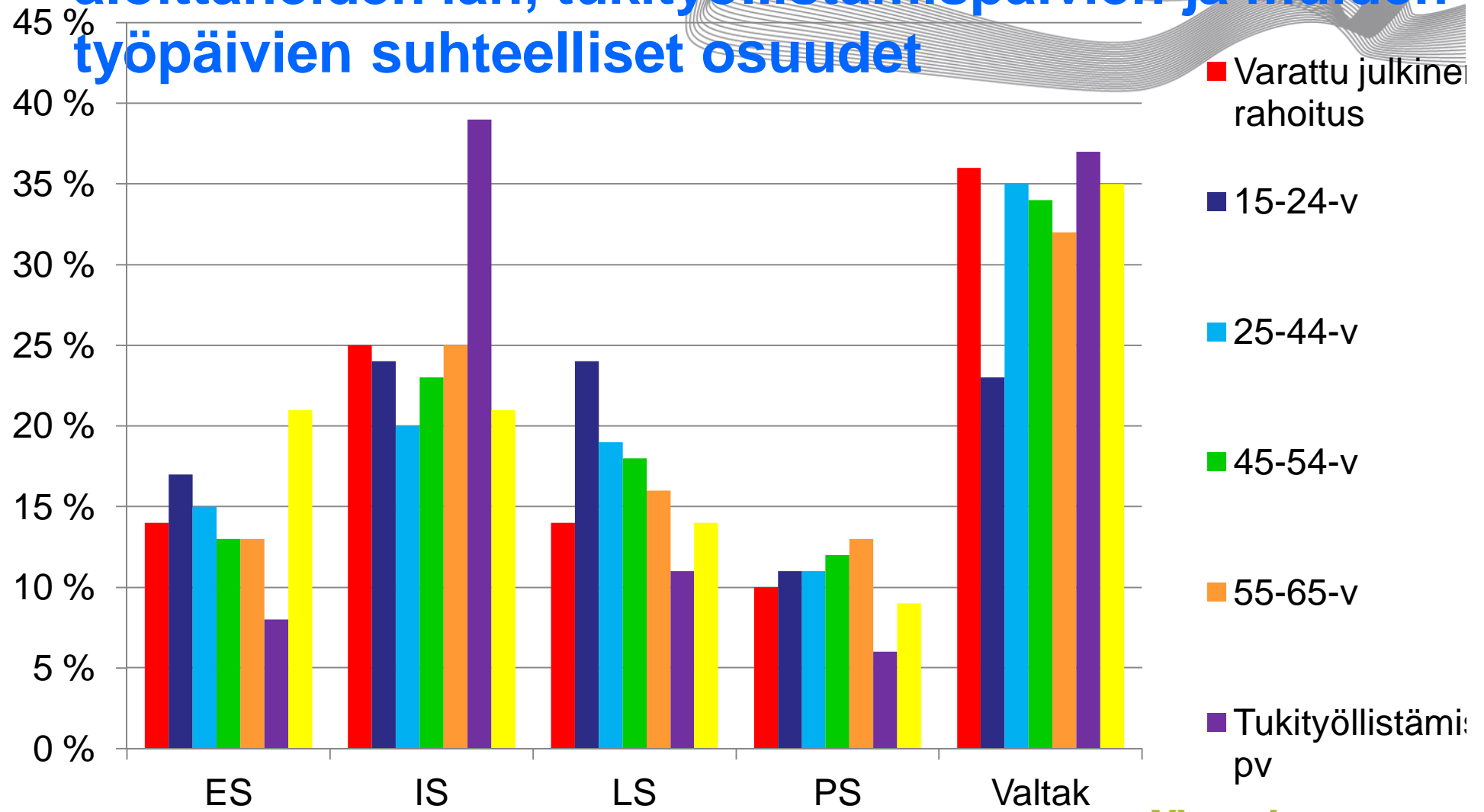
Vipuvoimaa

EU:lta

2007-2013

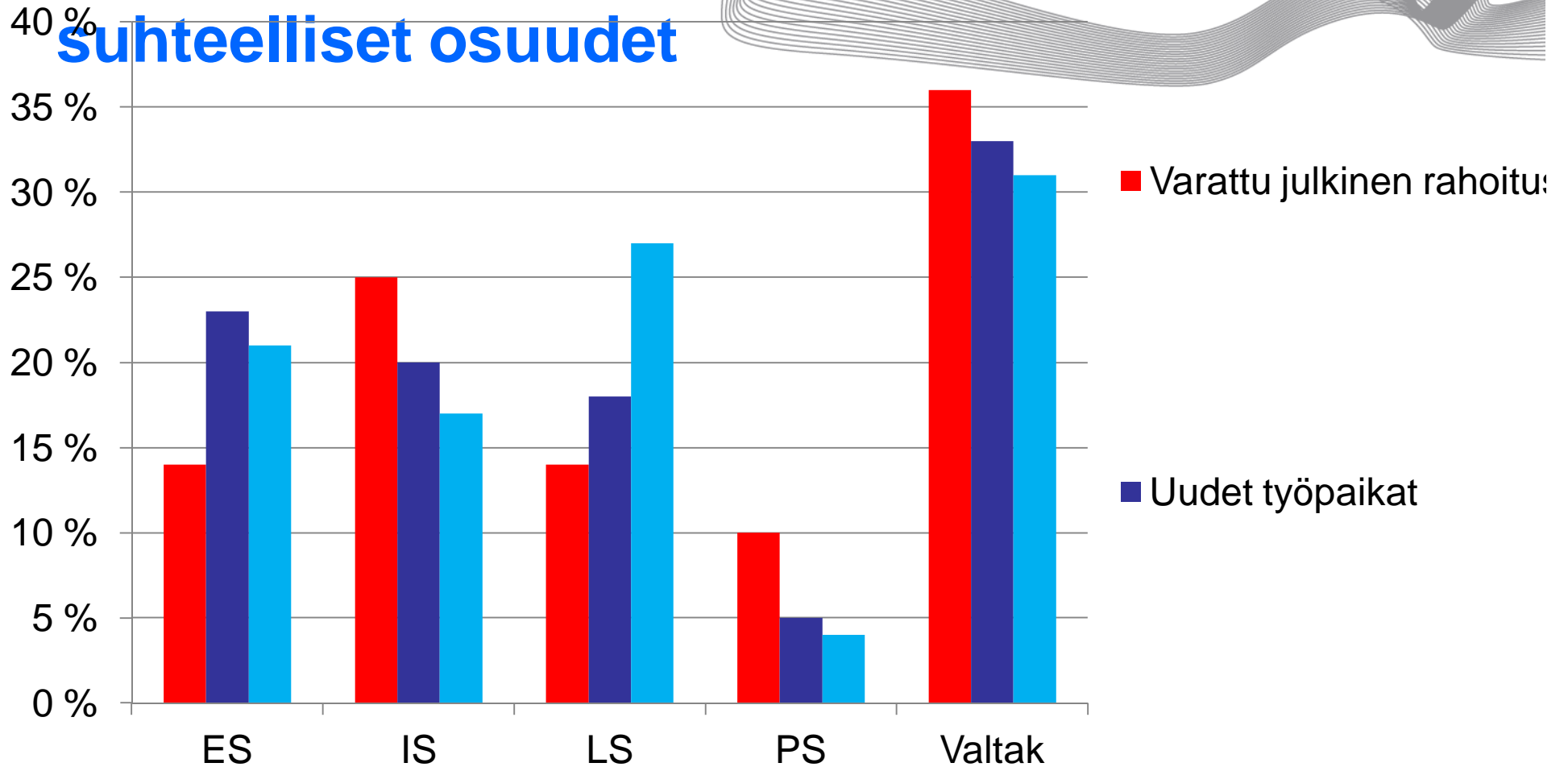

ESR-ohjelman julkisen rahoituksen sekä aloittaneiden iän, tukityöllistämispäivien ja muiden työpäivien suhteelliset osuudet

55-65-v: 6 956

ESR-ohjelman julkisen rahoituksen sekä uusien työpaikkojen ja uusien yritysten suhteelliset osuudet

Uudet työpaikat 1 652
Uudet yritykset 637

■ Uudet yritykset

ESR-ohjelman vaikutuksia

Ohjelmataason indikaattorit:

- **Osallistujien valmiuksien ja osaamisen kehittäminen:**
  - Koulutuksen koettu hyödyllisyys on ohjelmakauden aikana parantunut jatkuvasti
  - 2012 päättäneistä 77 % koki, että koulutus oli lisännyt ammattitaitoa erinomaisesti tai hyvin, 81 % koki, että koulutuksessa opittua voi hyödyntää työelämässä hyvin tai erinomaisesti
  - Myös valmentavassa koulutuksessa koettu hyöty on parantunut selvästi
- **Työhön, koulutukseen tai muuhun toimenpiteeseen sijoittuminen ESR-toimenpiteen avulla:**
  - ESR-toimista on sijoitettu avoimille työmarkkinoille hieman kansallisia aktiivitoimia paremmin. Etenkin tukityöllistäminen ollut tehokkaampaa.

ESR-ohjelman vaikutuksia

Ohjelmataason indikaattorit:

- **Verkostot ja kumppanuudet:**

- Yritysten rooli pysynyt vahvana koko ohjelmakauden
- Toimintalinjassa 2 järjestöt nousivat merkittävimmiksi kumppaneiksi
- Verkostoista ja kumppanuusyhteistyöstä saadut hyödyt ovat ohjelmakauden loppupuolella nousseet ennätyskorkealle

- **Hyvät käytännöt, uudet toimintamallit ja innovaatiot:**

- ESR-rahoituksen pääosa kohdentuu uutuusarvoltaan korkeisiin ja riskipitoisempiin kehittämishankkeisiin
- Valtaosa hankkeista arvioi oman hankkeensa merkittävimmän hyvän käytännön levittämispotentiaalin hyväksi tai erinomaiseksi
- Hyvien käytäntöjen leviämiseen liittyvät esteet ovat selkeästi vähentyneet

- **Tasa-arvon edistäminen:**

- Naisyrittäjyyden lisäämiseen tähtäävät toimet lisääntyneet
- Sukupuolten tasa-arvon edistäminen vähäistä

Valtakunnalliset kehittämisohjelmat

Miten kaikki alkoi?

- Kehittämisohjelmien valmistelu aloitettiin ESR –ohjelman valmistelun yhteydessä osana ESR –strategia- ja ohjelmatyöprojektia, jonka työtä ohjasi ESR –strategiaryhmä.
- Ryhmä sopi valtakunnallisten ohjelmien toteuttamisen peruseriaatteet ja käsitteli valtakunnallisten kehittämisohjelmien ensimmäiset luonnokset.
- Ministeriöt jatkoivat kehittämisohjelmien valmistelua ESR –strategiaryhmässä sovittujen periaatteiden mukaisesti hallintoviranomaisena toimivan työministeriön johdolla kevään 2007 aikana.
- Manner-Suomen ESR –ohjelmassa on määritelty ne periaatteet, joiden mukaisesti valtakunnallisia kehittämisohjelmia toteutetaan.
- Eri hallinnonaloilla erilaiset toteuttamistavat
- Seurantakomitea antoi suosituksia valtakunnallisten kehittämisohjelmien toteuttamiseksi

Valtakunnalliset kehittämisohjelmat

Opiksi otettavaa:

- Tiedonkulku ollut ajoittain haasteellista alue <-> ministeriöt; työnjaossa epäselvyyksiä
- Vk-toiminnan hyödyt ovat ajoittain jääneet alueille epäselväksi, alueellisen ja valtakunnallisen toiminnan roolin löytäminen, vastakkainasettelu
- Varsinkin ohjelmakauden alussa toivottiin ministeriöiltä enemmän ohjausta vk-toiminnassa
- TEM:in perustaminen hankaloitti ohjeistusta (koski myös alueosioita)

Jatkossa helpompaa:

- Opittu 2007-2013 kauden kokemuksista
- Välittäviä toimielimiä vähemmän
- Valtakunnallisia toimenpidekokonaisuuksia vähemmän
- Ministeriöt tehneet paljon tiiviimpää yhteistyötä valmistelussa
- Alueet olleet enemmän mukana vk-toimien valmistelussa
- Koko Suomi yhtä aluetta, teemat vastuutettu pääosin tietyille ELY:lle
- Tiedostetaan, että vk- ja alueelliset toimet täydentävät toisiaan
- TOSIN: Jälleen isoja organisaatiomuutoksia

Vipuvoimaa

EU:lta

2007-2013

Valtakunnalliset kehittämisohjelmat

Arvioinnin mukaan valtakunnallisen toiminnan hyötyjä

- ❖ Valtakunnalliset kehittämisohjelmat ovat lisänneet ESR-toiminnan systemaattisuutta ja niitä on pystytty hyödyntämään tehokkaammin osana kansallista kehittämistoimintaa kuin perinteistä alueellista rakennetta.
- ❖ Kehittämisohjelmat ovat lisänneet eri kehittämisteemojen alla toimivien asiantuntijoiden ja hankkeiden verkottumista, osaamisen jakamista sekä vertaisoppimista
- ❖ Kehittämisohjelmilla on linkitetty alueellisia kehittämishankkeita osaksi suurempaa kehittämiskokonaisuutta.
- ❖ Valtakunnallisen osion lisäarvo koetaan aavistuksen korkeammaksi kuin alueosioiden
- ❖ Uudella kaudella valtakunnallista toimintaa tulisikin jatkaa, mutta fokusoidumpana ja lukumääräisesti rajallisempana - tämä ollut ohjeena valtakunnallisten toimenpiteiden suunnittelussa

Vipuvoimaa

EU:lta

2007–2013

TEM:in hallinnonala
13 kehittämisohjelmaa
259,2 M€

OKM:n hallinnonala
11 kehittämisohjelmaa
145,9 M€

STM:n hallinnonala
3 kehittämisohjelmaa
13,7 M€

Valtakunnallisia ja alueellisia toteuttajia eri puolilta Suomea:
tutkimuslaitoksia, oppilaitoksia, järjestöjä, säätiöitä, yhdistyksiä, yrityksiä, kulttuurilaitoksia..

Erillisistä yksiköistä suuriin kokonaisuuksiin, koordinoituihin ratkaisuihin kumppanuuksia, toimijaverkostoja ja moniammatillisuutta hyödyntäen

Pilotteja, kansainvälistä yhteistyötä, uusia innovaatioita...

Lainsäädäntöä, kytkentää kansallisiin toimintapolitiikkoihin koko Suomessa, yliaalueellisuutta mallien kehittämisessä ja levittämisessä

**Laajoja verkostoja, laajaa näkyvyyttä ja levitettävyyttä, laajoja vaikutuksia, tasapuolisempia kehittämismahdollisuuksia
=> Tulosten tarkoitus hyödyttää kaikkia**

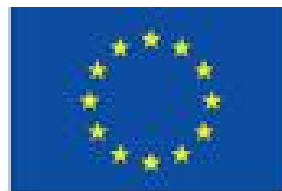
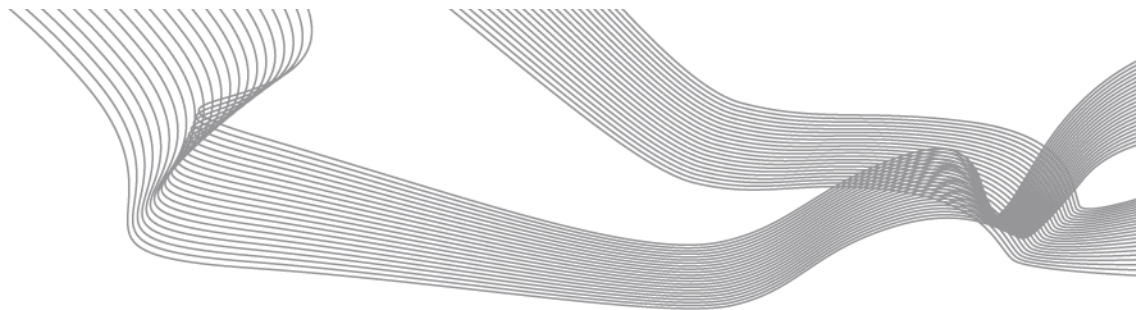
Pysyvyyttä rakenteiden kehittämisellä, aidolla yhteistyöllä, kytkennällä ministeriöiden ja toteuttavien organisaatioiden omaan toimintastrategiaan

Tuotoksia: Oppaita, käsikirjoja, nettityökirjoja, kirjoja, tutkimuksia, virtuaalisia oppimisympäristöjä, uusia museo- ja kirjastopalveluja, tunnuslukulaskureita, koulutusta ja konsultointia tasa-arvosta, työvälineitä työterveyshuollolle ja kunnille...

Tietoa: yrityspalvelujen toimivuudesta, uusien väestöryhmien terveydestä ja hyvinvoinnista, uusien palkkausjärjestelmien vaikutuksista, työuran ja perheen yhdistämisen hallintakeinoista, pitkäaikaistyöttömien työllistymisen esteistä, työllistävistä aloista...

Uudistettu eri alojen ja tahojen palveluprosesseja, toimintamalleja, palvelujen sisältöä, opetussuunnitelmia ja koulutusmalleja, opiskelutapoja...

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013